

ROMÂNIA, ÎNAINTE DE ALEGERILE PARLAMENTARE

Campania dinaninea campaniei: astfel percepem sarabanda amețitoare a mișcărilor și gesturilor politice care a debutat odată cu începerea ultimei sesiuni parlamentare din actualul mandat.

Zăngănit de arme, amenințări, lovituri sub centură, bubuit de tunuri, toată butaforia pusă în scenă în fața alegătorului român. Mirajul votului determină luări de poziție, promisiuni, alianțe, separări, fuziuni, băi de mulțime și evenimente menite să capteze atenția electoratului.

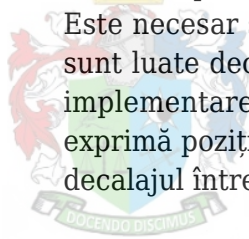
Votul, însă, este un act de investire cu încredere și ne arată care este relația dintre reprezentare și electorat, cum se structurează câmpul politic la un moment dat.

Sistemele electorale sunt foarte importante, pentru că de calitatea lor depind democrația și legitimitatea puterii. Iar legitimitatea depinde de încrederea pe care o au cetățenii într-un proces electoral corect, încredere care se măsoară prin prezența la vot.

Procesul politic presupune, pe de o parte, fluxul de cereri dinspre societate înspre corpul politic și, pe de altă parte, convertirea acestor cereri în politici administrative. Prima componentă a procesului este asigurată de partidele politice, grupurile de interese și mediile de comunicare, cea de-a doua componentă, de administrație și birocrație.

Din ultimele sondaje sociologice, aflăm că neîncrederea este dominantă atitudinală a românilor în ceea ce privește partidele din România; partidele sunt asociate cu termeni negativi, iar la vot contează persoana, nu programul. Pe de altă parte, activismul civic al românilor este foarte scăzut.

Este necesar să amintim că în democrație cetățeanul este un participant activ la procesul prin care sunt luate deciziile într-o societate. Partidele politice trebuie să fie responsabile pentru definirea și implementarea proiectelor de dezvoltare societală și socială. Prin ideologiile politice, partidele își exprimă poziția față de ce este societatea și față de schimbările care trebuie operate pentru a reduce decalajul între deziderat și realitate.

ROMÂNIA

*Independența
prin Cultură*

Partidele din România au statute și programe formal corecte, dar în realitate ideologiile sunt confuze, poziționarea ideologică este formală. Ele au o orientare pur electorală, scopul fiind “a fi la putere”, a aduna cât mai multe voturi. Ideologiile au fost înlocuite cu politicile publice. Discursurile politice sunt monoloage lipsite de valori axiologice, sunt demagogice și adaptate la diversele contexte, având valoare de generalitate, fără să ofere soluții pragmatice de dezvoltare. De aici, criza instituțională și lipsa de încredere a electoratului.

De ce nu știm nimic despre “Strategia de dezvoltare a României în următorii douăzeci de ani” (două volume), elaborată de Academia Română? Fiecare strategie este un pariu cu viitorul. Ruptura partide/societate este sindromul societății românești de astăzi. Militantismul este și el pe cale de dispariție, numărul membrilor de partid s-a micșorat, diferențele ideologice s-au estompat.

Improviția, diletantismul, marketizarea țin loc de management strategic al societății. Vocea specialiștilor nu se poate face auzită. Or, încrederea reprezintă temeiul relațiilor sociale.

Lipsa de valori recunoscute, acțiunea politică în afara moralei, corupția, lipsa de credință, de cultură și de educație, dezintegrarea elitelor descriu o societate care și-a pierdut busola. Schimbarea însă nu se poate face decât prin mobilizare socială, iar societatea, la rândul ei, se mobilizează datorită sistemului politic. Acesta este cercul vicios care generează blocajul și stagnarea.

Într-un mediu din ce în ce mai nesigur, cu o tehnologie care a devansat posibilitățile de adaptare ale oamenilor, cu evoluții rapide ale geopoliticii globale, partidele trebuie să-și reconfigureze comportamentele, prioritățile și, mai ales, comunicarea politică, care implică relația cu cetățeanul. Partidele și candidații sunt obligați să găsească noi modalități de a ajunge la public și să genereze noi moduri de păstrare a suportului de care, eventual, se bucură.

Într-o democrație, nu este suficient ca liderii să aibă idei bune sau dorința de a acționa, puterea nu emană de la ei; ea trece prin presiunea care apasă asupra lor. Opinia publică este moneda supremă pe care se bazează puterea în democrație. Opinia publică din România este mult prea tolerantă și apatică față de manevrele politicianiste. Constatăm că în România există o democrație mimetică, sistemul politic fiind unul închis, repliat pe sine, lipsit de disponibilitatea pentru dialog real și consensual; temele principale ale democrației mimetice, precum pluralism, economie de piață, libertăți cetățenești, euroatlantism, europenism, fiind vehiculate de actorii politici în discursuri ce vizează, mai degrabă, menținerea statu quo-ului. În fapt, democratizarea are o viteză redusă, pentru că este subordonată politicului, care manipulează informațiile, resursele, tensiunile și relațiile din societate. Din păcate, societatea este lipsită de o cultură a cetățeniei, cultura politică fiind una de pasivitate și dependență.

O țară cu resurse umane importante, cu potențial de dezvoltare incontestabil nu poate exista numai prin supervizare permanentă de la Bruxelles sau Washington. Nu putem exista numai prin forme fără fond, știut fiind că ceea ce este valabil pentru o țară sau pentru o cultură nu dă rezultate într-o altă țară sau altă cultură.

Desfășurarea alegerilor, în sine, nu înseamnă democratizare; alegerile sunt de cele mai multe ori o fațadă, în spatele căreia se ascund alte comandamente. Un sistem de partide competitiv, dinamic, sănătos și puternic reprezintă o cale pentru a asigura transformarea alegerilor în arme ale schimbării reale.

Coordonatele viitorului Parlament ar trebui să fie: integritate, transparență, realism politic, lipsa privilegiilor și a discriminării, leadership inteligent, onest pentru interesul general. Cum ar spune Eminescu: „Între caracter și inteligență n-ar trebui să existe alegere. Inteligențele se găsesc foarte adesea, caracterele sunt foarte rare”.

Dr. ROSEMARIE HAINES